

การศึกษาศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงเกษตร อำเภอพบพระ จังหวัดตาก

The Study of the Agricultural Tourism Potential, Phop Phra District, Tak Province

รัชนิวรรณ บุญอนนท์^{1*}, ยุชิตา กันหาหมิง¹, กันตกนิษฐ์ จูรัตน์²
Ratchaneewan Boonanont^{1*}, Yuchita Kunharming¹, Kankanit Jurach²

Received: April 5, 2024 Revised: May 26, 2024 Accepted: June 20, 2024

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงเกษตร อำเภอพบพระ จังหวัดตาก เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร อำเภอพบพระ จังหวัดตาก จำนวน 400 คน วิเคราะห์ข้อมูลในรูปค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 20-29 ปี มีการศึกษาในระดับปริญญาตรี มีอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ มีรายได้ต่อเดือน 10,001-15,000 บาท ผลการศึกษาศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงเกษตร อำเภอพบพระ จังหวัดตาก โดยภาพรวม พบว่า มีศักยภาพอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยว รองลงมา คือ ด้านการรองรับของแหล่งท่องเที่ยวและด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านการให้บริการในแหล่งท่องเที่ยวและด้านกิจกรรมในแหล่งท่องเที่ยว

คำสำคัญ: การท่องเที่ยวเชิงเกษตร, ศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงเกษตร, กิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงเกษตร

Abstract

The study aims as to study the agro-tourism potential in Phop Phra District, Tak Province. The data collected by using questionnaire with 400 tourists who visited agro-tourism in this area. The data analyzed in terms of frequency, percentage, mean, and standard deviation. The results had found that most of the respondents were female, age between 20-29 years, Bachelor's degree, employed in government service/state enterprises, monthly income 10,001-15,000 baht. The overall findings of this study found that the potential was at a moderate level. When considered each aspect, it was found that the highest average was the tourism site management aspect, followed by the tourism site capacity and tourism site facilities, respectively. The lowest average was the tourism site services and tourism site activities.

Keywords: Agrotourism, Agrotourism potential, Agrotourism Activities

¹ อาจารย์สาขาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

² อาจารย์ประจำสาขาวิชาการบัญชี มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร แม่สอด

* Corresponding Author: ratchaneewanmadee@gmail.com

บทนำ

การท่องเที่ยวเชิงเกษตร (Agrotourism) เป็นการท่องเที่ยวที่มีธรรมชาติและกิจกรรมการเกษตรเป็นทรัพยากรการท่องเที่ยวหลัก ได้แก่ การเพาะปลูก การเลี้ยงสัตว์ การเกษตรแบบผสมผสาน การประมง สวนผลไม้ การทำเกษตรอินทรีย์ การทำไร่สวนผสม การทำสวนดอกไม้ และการเลี้ยงปลา เป็นต้น (รัชนิวรรณ บุญอนันต์, 2562) ซึ่งเป็นกิจกรรมการท่องเที่ยวที่เต็มเปี่ยมไปด้วยประสบการณ์ที่หลากหลายและน่าสนใจต่อนักท่องเที่ยวหลาย ๆ กลุ่ม เป็นเหตุให้การท่องเที่ยวเชิงเกษตรเป็นที่นิยมมากขึ้นเรื่อย ๆ บริษัทวิจัยการตลาดชั้นนำ Technovio ได้คาดการณ์ว่าตลาดการท่องเที่ยวเชิงเกษตรทั่วโลกจะมีการขยายตัวด้วยอัตราเติบโตต่อปีประมาณร้อยละ 18 ในช่วงปี 2562 – 2566 ประเทศไทยเป็นประเทศที่อยู่ในพื้นที่ที่มีความอุดมสมบูรณ์เหมาะแก่การทำเกษตร (TCEB Thailand Convention, 2563) ได้หลายรูปแบบ และพื้นที่เกษตรกรรมหลาย ๆ แห่งได้ถูกพัฒนาให้สามารถรองรับนักท่องเที่ยว จากการคาดการณ์ของนักวิชาการคาดการณ์ว่า “การท่องเที่ยวเชิงเกษตร” เป็นรูปแบบการท่องเที่ยวที่จะขึ้นมาเป็นกระแสหลักหลังสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 เนื่องจากการท่องเที่ยวเชิงเกษตรตอบโจทย์ทั้งการหลีกเลี่ยงพื้นที่ชุมชนหนาแน่น ได้ประสบการณ์กึ่งผจญภัย ได้เรียนรู้เรื่องสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ นักท่องเที่ยวจะได้ประโยชน์จากการท่องเที่ยวเชิงเกษตรมากที่สุด โดยจะได้สัมผัสประสบการณ์และลงมือทำด้วย

จังหวัดตากตั้งอยู่ภาคเหนือตอนล่างของประเทศ เป็นจังหวัดที่มีขนาดเป็นอันดับ 4 ของประเทศ และเป็นอันดับ 2 ของภาคเหนือ สภาพภูมิประเทศโดยทั่วไปของจังหวัด แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ ด้านตะวันออกประกอบด้วย 4 อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมืองตาก อำเภอบ้านตาก และด้านทิศตะวันตก ประกอบด้วย 5 อำเภอ ได้แก่ อำเภอแม่สอด อำเภอพบพระ อำเภอแม่ระมาด อำเภออุ้มผาง และอำเภอท่าสองยาง สภาพพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นภูเขาสูง กิจกรรมทางเศรษฐกิจที่สำคัญของจังหวัดตาก คือ การท่องเที่ยว โดยอำเภอพบพระ เป็นอำเภอที่มีแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่หลากหลายในรูปแบบสวนไม้ดอกไม้ประดับ สวนผัก และสวนผลไม้ ซึ่งเป็นสถานที่ที่นักท่องเที่ยวจะเดินทางไปเที่ยวเพิ่มมากขึ้นทุกปี โดยเฉพาะอย่างยิ่งช่วงเดือนตุลาคม-มกราคม ซึ่งเข้าสู่ฤดูหนาว เป็นช่วงฤดูท่องเที่ยวของภาคเหนือ (High Season) แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรในอำเภอพบพระที่มีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักของนักท่องเที่ยว อาทิเช่น ไร่ปฐมเพชร ไร่เตยวรรณ ไร่อุ่นไอรัก และสวนพวงศุภมัย เป็นต้น ซึ่งแต่ละแห่งก็จะมีความโดดเด่นที่แตกต่างกันไป แต่จากผลกระทบของการแพร่ระบาดของไวรัสโควิด-19 ตั้งแต่ปี 2562 จนถึงปัจจุบัน ถึงแม้ว่าแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรจะเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ทำให้นักท่องเที่ยวได้หลีกเลี่ยงพื้นที่ชุมชนหนาแน่น ได้ประสบการณ์กึ่งผจญภัย ได้เรียนรู้เรื่องสิ่งแวดล้อมและสุขภาพก็ตาม แต่จากการแพร่ระบาดของโควิด-19 ก็ทำให้นักท่องเที่ยวเดินทางท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรของอำเภอพบพระ ลดลง แต่หลังจากประชาชนได้รับวัคซีนป้องกันมากขึ้น และรัฐบาลสามารถควบคุมการแพร่ระบาดได้ จนประกาศให้โรคโควิด-19 เป็นโรคต้องกักกันในปี 2565 นักท่องเที่ยวจึงเริ่มออกเดินทางท่องเที่ยวกันมากขึ้น ซึ่งแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรใดจะมีนักท่องเที่ยวเดินทางไปเที่ยวชมมากหรือน้อย ขึ้นอยู่กับศักยภาพและกิจกรรมการท่องเที่ยวของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรนั้น ๆ โดยที่ศักยภาพการท่องเที่ยวเป็นขีดความสามารถสูงของการท่องเที่ยวที่มีอำนาจแสดงให้เห็นเป็นที่ประจักษ์ก่อให้เกิดการยอมรับของนักท่องเที่ยว ศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวเป็นสิ่งที่แปรผันตามคุณภาพของแหล่งท่องเที่ยว หากแหล่งท่องเที่ยวมีศักยภาพมาก แสดงว่าแหล่งท่องเที่ยวมีคุณภาพที่ดี และในทางตรงข้าม หากแหล่งท่องเที่ยวมีศักยภาพน้อย แสดงว่าแหล่งท่องเที่ยวด้อยคุณภาพนั่นเอง อนึ่งนอกจากนี้กิจกรรมการท่องเที่ยวเป็นสิ่งที่ทำให้นักท่องเที่ยวเกิดความสนุกสนาน เพลิดเพลินและประทับใจในการเดินทางมาท่องเที่ยวแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร ฉะนั้น หากเกษตรกรได้ทำการประเมินศักยภาพการท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวของตน และนำข้อมูลดังกล่าวมาใช้ประกอบในการเตรียมความพร้อมของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรของตน จะทำให้

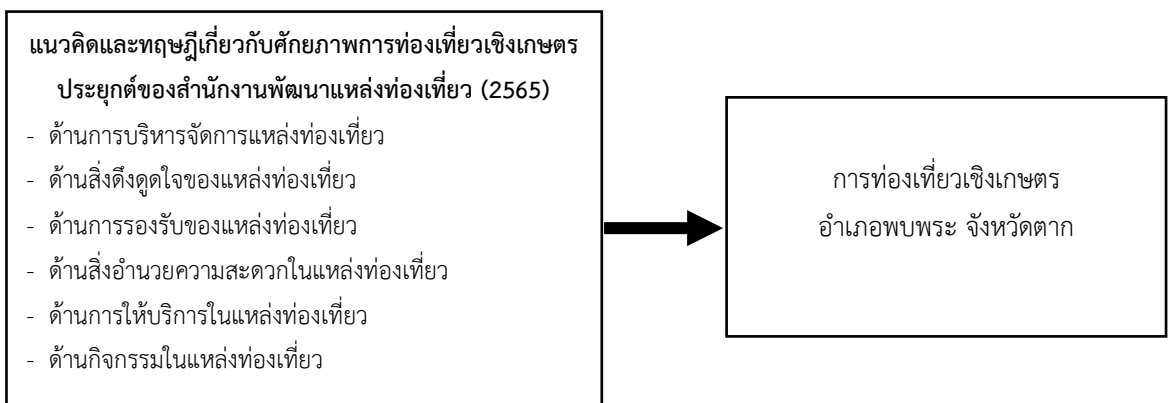
เกษตรกรปรับปรุงและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรรวมทั้งกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรในพื้นที่ของตนให้สามารถกระตุ้นใจให้นักท่องเที่ยวมาท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้นได้

จากเหตุผลดังกล่าวมาจึงมีความจำเป็นที่จะต้องมีการศึกษาศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงเกษตร อำเภอพบพระ จังหวัดตาก เพื่อจะได้นำผลการวิจัยที่ได้มาใช้ในการเตรียมความพร้อมและปรับปรุง พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในการต้อนรับนักท่องเที่ยวให้นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาเที่ยวได้รับความรู้ ประสพการณ์ และประทับใจในการมาเที่ยวแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร อำเภอพบพระ จังหวัดตาก ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงเกษตร อำเภอพบพระ จังหวัดตาก

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย
(ที่มา: สำนักพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว, 2565)

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง คือ นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาเที่ยวจังหวัดตาก ในปี 2561 จำนวน 501,037 คน (กรมการท่องเที่ยว, 2563) คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของ ทาโร่ ยามาเน่ ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ค่าความคลาดเคลื่อน .05 (5 %) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 399.68 คน หรือ 400 คน สุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) โดยแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบกำหนดให้เลือกตอบ (check-list) จำนวน 5 ข้อ โดยสอบถามเกี่ยวกับ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นที่มีต่อศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงเกษตร อำเภอพบพระ จังหวัดตาก เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (rating scales) ชนิด 5 ตัวเลือก จำนวน 35 ข้อ มีการจัดอันดับตามเกณฑ์ของ ประคอง กรรณสูตร (2542) ดังนี้

- 1 แปลความหมายว่า ศักยภาพอยู่ในระดับน้อยที่สุด
- 2 แปลความหมายว่า ศักยภาพอยู่ในระดับน้อย
- 3 แปลความหมายว่า ศักยภาพอยู่ในระดับปานกลาง
- 4 แปลความหมายว่า ศักยภาพอยู่ในระดับมาก
- 5 แปลความหมายว่า ศักยภาพอยู่ในระดับมากที่สุด

การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างและหาคุณภาพของแบบสอบถาม ดังนี้

1. ศึกษาแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร ศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร เพื่อนำมาใช้ในการสร้างแบบสอบถาม
2. สร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ที่ศึกษาเกี่ยวกับศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงเกษตร อำเภอพบพระ จังหวัดตาก
3. ส่งแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการวิจัย และด้านการท่องเที่ยว จำนวน 5 ท่าน พิจารณาความเที่ยงตรง (validity) และความเป็นปรนัย (objective)
4. นำแบบสอบถามที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) โดยคัดเลือกข้อที่มีค่า $IOC \geq 0.5$ ขึ้นไป พร้อมทั้งปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ สำหรับข้อที่ได้มีค่า IOC ระหว่าง 0.8-1.00
5. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับนักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามาเที่ยวในสถานที่ท่องเที่ยวที่มีลักษณะใกล้เคียงกับแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรอำเภอพบพระ จังหวัดตาก คือ แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรอำเภอคลองลาน จังหวัดกำแพงเพชร จำนวน 30 คน นำข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามมาคำนวณหาความเชื่อมั่น (Reliability) โดยวิธีของครอนบัค (Cronbach) ได้แก่ ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม 0.901 และนำข้อมูลที่ได้มาปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามเพื่อใช้ในการศึกษาศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงเกษตรอำเภอพบพระ จังหวัดตาก ต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลมีขั้นตอน ดังนี้

1. คณะนักวิจัยเก็บแบบสอบถามกับนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาเที่ยวแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรในอำเภอพบพระ จังหวัดตาก เกี่ยวกับศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงเกษตรอำเภอพบพระ จังหวัดตาก จนครบตามจำนวนที่ต้องการ คือ 400 คน โดยเก็บข้อมูลในแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร จำนวน 4 แห่ง ในจำนวนที่เท่า ๆ กัน คือ แห่งละ 100 คน ได้แก่ ไร่ปฐมเพชร ไร่เตยวรรณ ไร่อุ่นไอรัก และสวนพฤษภูมิ
2. คณะนักวิจัยตรวจสอบข้อมูลจากแบบสอบถามเพื่อนำไปวิเคราะห์ผลของข้อมูลและนำไปเขียนรายงานการวิจัยต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลเชิงปริมาณ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive statistics) ในรูปของค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percent) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviations)

โดยมีเกณฑ์การแปลความหมายของค่าคะแนนเฉลี่ย ซึ่งประยุกต์ตามเกณฑ์ของ ประคอง กรรณสูตร (2542) ดังนี้

- คะแนนเฉลี่ย 1.00-1.49 หมายถึง มีศักยภาพการท่องเที่ยวอยู่ในระดับน้อยที่สุด
 คะแนนเฉลี่ย 1.50-2.49 หมายถึง มีศักยภาพการท่องเที่ยวอยู่ในระดับน้อย
 คะแนนเฉลี่ย 2.50-3.49 หมายถึง มีศักยภาพการท่องเที่ยวอยู่ในระดับปานกลาง
 คะแนนเฉลี่ย 3.50-4.49 หมายถึง มีศักยภาพการท่องเที่ยวอยู่ในระดับมาก
 คะแนนเฉลี่ย 4.50-5.00 หมายถึง มีศักยภาพการท่องเที่ยวอยู่ในระดับมากที่สุด

ผลการวิจัย

ผลการศึกษาศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงเกษตร อำเภอพบพระ จังหวัดตาก พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 67.30 มีอายุระหว่าง 20-29 ปี คิดเป็นร้อยละ 45.20 รองลงมา คือ อายุ 30-39 ปี คิดเป็นร้อยละ 26.80 และอายุ 40-49 ปี คิดเป็นร้อยละ 13.00 ตามลำดับ มีการศึกษาในระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 53.70 รองลงมา คือ มัธยมศึกษา/ปวช. คิดเป็นร้อยละ 19.70 และ อนุปริญญาตรี/ปวส. คิดเป็นร้อยละ 11.80 ตามลำดับ มีอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ คิดเป็นร้อยละ 20.00 รองลงมา คือ นักเรียน/นักศึกษา คิดเป็นร้อยละ 19.50 และพนักงานเอกชน คิดเป็นร้อยละ 19.00 ตามลำดับ มีรายได้ต่อเดือน 25,000 บาทขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 24.50 รองลงมา คือ 5,000-10,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 22.00 และ 10,001-15,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 19.70 ตามลำดับ

ส่วนผลการศึกษาศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงเกษตร อำเภอพบพระ จังหวัดตาก พบดังตาราง 1-7

ตาราง 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร อำเภอพบพระ จังหวัดตาก โดยภาพรวม

ศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร	ค่าเฉลี่ย $\bar{X}$	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D)	ระดับ ศักยภาพ
1. ด้านการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยว	3.76	0.81	มาก
2. ด้านสิ่งดึงดูดใจของแหล่งท่องเที่ยว	2.85	0.71	ปานกลาง
3. ด้านการรองรับของแหล่งท่องเที่ยว	3.70	0.80	มาก
4. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว	3.38	0.80	ปานกลาง
5. ด้านการให้บริการในแหล่งท่องเที่ยว	1.99	0.85	น้อย
6. ด้านกิจกรรมในแหล่งท่องเที่ยว	2.23	0.78	น้อย
รวม	2.98	0.79	ปานกลาง

จากตาราง 1 พบว่า ศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร อำเภอพบพระ จังหวัดตาก โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.98$, S.D = 0.79) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยว ($\bar{X} = 3.76$, S.D = 0.81) รองลงมา คือ ด้านการรองรับของแหล่งท่องเที่ยว ($\bar{X} = 3.70$, S.D = 0.80) และด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว ($\bar{X} = 3.38$, S.D = 0.80) ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ด้านการให้บริการในแหล่งท่องเที่ยว ($\bar{X} = 1.99$, S.D = 0.85) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบดังตาราง 2-7 ดังนี้

ตาราง 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร อำเภอพบพระ จังหวัดตาก ด้านการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยว

การบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยว	ค่าเฉลี่ย $\bar{X}$	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D)	ระดับ ศักยภาพ
1. มีการบริหารจัดการพื้นที่อย่างเป็นระบบ	3.92	0.81	มาก
2. มีการจัดการด้านความปลอดภัยสำหรับนักท่องเที่ยว	3.81	0.78	มาก
3. มีการจัดการของเสียในแหล่งท่องเที่ยว เช่น ระบบน้ำเสีย ฯลฯ	3.56	0.84	มาก
4. มีการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยว	4.01	0.75	มาก
5. มีการบำรุงรักษาสาธารณูปโภคและทรัพยากรการท่องเที่ยว	3.86	0.76	มาก
6. มีการโฆษณาและประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยว	3.39	0.94	ปานกลาง
รวม	3.76	0.81	มาก

จากตาราง 2 พบว่า ศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร อำเภอพบพระ จังหวัดตาก ด้านการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยว โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.76$, S.D = 0.81) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยว ($\bar{X} = 4.01$, S.D = 0.75) รองลงมา คือ มีการบริหารจัดการพื้นที่อย่างเป็นระบบ ($\bar{X} = 3.92$, S.D = 0.81) และมีการบำรุงรักษาสาธารณูปโภคและทรัพยากรการท่องเที่ยว ($\bar{X} = 3.86$, S.D = 0.76) ตามลำดับ

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร อำเภอพพระ จังหวัดตาก ด้านสิ่งดึงดูดใจของแหล่งท่องเที่ยว

สิ่งดึงดูดใจของแหล่งท่องเที่ยว	ค่าเฉลี่ย $\bar{X}$	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D)	ระดับ ศักยภาพ
1. มีความโดดเด่นด้านเทคโนโลยีการเกษตร	1.90	0.85	น้อย
2. มีความโดดเด่นด้านเศรษฐกิจพอเพียงและภูมิปัญญาท้องถิ่น	2.26	0.56	น้อย
3. มีการตกแต่งภูมิทัศน์ในแหล่งท่องเที่ยวอย่างสวยงาม	4.09	0.74	มาก
4. มีสินค้าทางการเกษตรที่หลากหลาย	2.26	0.58	น้อย
5. มีความเชื่อมโยงกับแหล่งท่องเที่ยวอื่น ๆ ในบริเวณใกล้เคียง	3.74	0.80	มาก
รวม	2.85	0.71	ปานกลาง

จากตาราง 3 พบว่า ศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร อำเภอพพระ จังหวัดตาก ด้านสิ่งดึงดูดใจของแหล่งท่องเที่ยว โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.85$, S.D = 0.71) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีการตกแต่งภูมิทัศน์ในแหล่งท่องเที่ยวอย่างสวยงาม ($\bar{X} = 4.09$, S.D = 0.74) รองลงมา คือ มีความเชื่อมโยงกับแหล่งท่องเที่ยวอื่น ๆ ในบริเวณใกล้เคียง ($\bar{X} = 3.74$, S.D = 0.80) และมีความโดดเด่นด้านเศรษฐกิจพอเพียงและภูมิปัญญาท้องถิ่น และมีสินค้าทางการเกษตรที่หลากหลาย ($\bar{X} = 2.26$, S.D = 0.56, 0.58) ตามลำดับ

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร อำเภอพพระ จังหวัดตาก ด้านการรองรับของแหล่งท่องเที่ยว

การรองรับของแหล่งท่องเที่ยว	ค่าเฉลี่ย $\bar{X}$	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D)	ระดับ ศักยภาพ
1. เส้นทางมาแหล่งท่องเที่ยวสะดวก	3.95	0.78	มาก
2. มีความพร้อมด้านไฟฟ้า ประปา และโทรศัพท์ ฯลฯ	3.91	0.75	มาก
3. มีการกำหนดจำนวนนักท่องเที่ยวให้เหมาะสมกับขนาดพื้นที่	3.36	0.92	ปานกลาง

การรองรับของแหล่งท่องเที่ยว	ค่าเฉลี่ย $\bar{X}$	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D)	ระดับ ศักยภาพ
4. มีจำนวนพนักงานที่เพียงพอในการรองรับนักท่องเที่ยว	3.40	0.86	ปานกลาง
5. มีการกำหนดช่วงเวลาเปิด-ปิดที่เหมาะสมสำหรับการท่องเที่ยว	3.88	0.72	มาก
รวม	3.70	0.80	มาก

จากตาราง 4 พบว่า ศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร อำเภอพบพระ จังหวัดตาก ด้านการรองรับของแหล่งท่องเที่ยว โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.70$, S.D = 0.80) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ เส้นทางมาแหล่งท่องเที่ยวสะดวก ($\bar{X} = 3.95$, S.D = 0.78) รองลงมา คือ มีความพร้อมด้านไฟฟ้า ประปา และโทรศัพท์ ฯลฯ ($\bar{X} = 3.91$, S.D = 0.75) และ มีการกำหนดช่วงเวลาเปิด-ปิดที่เหมาะสมสำหรับการท่องเที่ยว ($\bar{X} = 3.88$, S.D = 0.72) ตามลำดับ

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร อำเภอพบพระ จังหวัดตาก ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว

สิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว	ค่าเฉลี่ย $\bar{X}$	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D)	ระดับ ศักยภาพ
1. มีร้านอาหารและเครื่องดื่มบริการนักท่องเที่ยว	3.75	0.78	มาก
2. มีถังขยะ/ที่ทิ้งขยะเพียงพอกับนักท่องเที่ยว	3.70	0.85	มาก
3. มีเก้าอี้พักผ่อนเพียงพอกับนักท่องเที่ยว	3.69	0.87	มาก
4. มีสถานที่จอดรถที่เพียงพอกับนักท่องเที่ยว	3.74	0.83	มาก
5. มีห้องน้ำที่สะอาดและเพียงพอกับนักท่องเที่ยว	3.32	0.85	ปานกลาง
6. มีที่พัก/บ้านพักบริการนักท่องเที่ยว	2.09	0.63	น้อย
รวม	3.38	0.80	ปานกลาง

จากตาราง 5 พบว่า ศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร อำเภอพบพระ จังหวัดตาก ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.38$, S.D = 0.80) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีร้านอาหารและเครื่องดื่มบริการนักท่องเที่ยว ($\bar{X} = 3.75$, S.D = 0.78) รองลงมา คือ มีสถานที่จอดรถที่เพียงพอกับนักท่องเที่ยว ($\bar{X} = 3.74$, S.D = 0.83) และ มีถังขยะ/ที่ทิ้งขยะเพียงพอกับนักท่องเที่ยว ($\bar{X} = 3.70$, S.D = 0.85) ตามลำดับ

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร อำเภอพบบพระ จังหวัดตาก ด้านการให้บริการของแหล่งท่องเที่ยว

การให้บริการของแหล่งท่องเที่ยว	ค่าเฉลี่ย $\bar{X}$	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D)	ระดับ ศักยภาพ
1. มีมัคคุเทศก์หรือผู้นำชมในแหล่งท่องเที่ยว	2.24	0.92	น้อย
2. มีร้านขายของฝากและของที่ระลึกบริการนักท่องเที่ยว	2.40	0.78	น้อย
3. มียานพาหนะนำชมในแหล่งท่องเที่ยว	1.61	0.99	น้อยที่สุด
4. มีบริการพิเศษสำหรับผู้สูงอายุและคนพิการ เช่น รถเข็น ฯลฯ	1.57	0.78	น้อยที่สุด
5. มีศูนย์บริการข้อมูลในแหล่งท่องเที่ยว	2.14	0.79	น้อย
รวม	1.99	0.85	น้อย

จากตาราง 6 พบว่า ศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร อำเภอพบบพระ จังหวัดตาก ด้านการให้บริการของแหล่งท่องเที่ยว โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 1.99$, S.D = 0.85) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ส่วนใหญ่มีศักยภาพอยู่ในระดับน้อย โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีร้านขายของฝากและของที่ระลึกบริการนักท่องเที่ยว ($\bar{X} = 2.40$, S.D = 0.78) รองลงมา คือ มีมัคคุเทศก์หรือผู้นำชมในแหล่งท่องเที่ยว ($\bar{X} = 2.24$, S.D = 0.92) และ มีศูนย์บริการข้อมูลในแหล่งท่องเที่ยว ($\bar{X} = 2.14$, S.D = 0.79) ตามลำดับ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ มีบริการพิเศษสำหรับผู้สูงอายุและคนพิการ เช่น รถเข็น ฯลฯ ($\bar{X} = 1.57$, S.D = 0.78)

ตาราง 7 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร อำเภอพบบพระ จังหวัดตาก ด้านกิจกรรมในแหล่งท่องเที่ยว

กิจกรรมในแหล่งท่องเที่ยว	ค่าเฉลี่ย $\bar{X}$	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D)	ระดับ ศักยภาพ
1. มีกิจกรรมในแหล่งท่องเที่ยวที่หลากหลาย	2.24	0.86	น้อย
2. มีกิจกรรมการเรียนรู้วิถีชีวิตร่วมกับเกษตรกร	2.62	0.90	ปานกลาง
3. มีกิจกรรมศึกษาเรียนรู้เกี่ยวกับพรรณไม้ทางการเกษตร	1.99	0.71	น้อย
4. มีกิจกรรมการแปรรูปสินค้าเกษตร	2.00	0.73	น้อย
5. มีกิจกรรมการทำอาหารจากผลผลิตทางการเกษตร	1.42	0.79	น้อยที่สุด

กิจกรรมในแหล่งท่องเที่ยว	ค่าเฉลี่ย $\bar{X}$	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D)	ระดับ ศักยภาพ
6. มีกิจกรรมสาธิตการปลูกและดูแลรักษาพรรณไม้ทาง การเกษตร	1.90	0.76	น้อย
7. มีกิจกรรมการทำของที่ระลึกจากวัตถุดิบในแหล่งท่องเที่ยว	1.46	0.88	น้อยที่สุด
8. มีจุดถ่ายภาพที่หลากหลาย	4.18	0.63	มาก
รวม	2.23	0.78	น้อย

จากตาราง 7 พบว่า ศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร อำเภอพบพระ จังหวัดตาก ด้านกิจกรรมในแหล่งท่องเที่ยว โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.23$, S.D = 0.78) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่มีศักยภาพอยู่ในระดับน้อย โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีจุดถ่ายภาพที่หลากหลาย ($\bar{X} = 4.18$, S.D = 0.63) รองลงมา คือ มีกิจกรรมการเรียนรู้วิถีชีวิตร่วมกับเกษตรกร ($\bar{X} = 2.62$, S.D = 0.90) และมีกิจกรรมในแหล่งท่องเที่ยวที่หลากหลาย ($\bar{X} = 2.24$, S.D = 0.86) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยสุด คือ มีกิจกรรมการทำอาหารจากผลผลิตทางการเกษตร ($\bar{X} = 1.42$, S.D = 0.79)

อภิปรายผล

จากการศึกษาศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงเกษตร อำเภอพบพระ จังหวัดตาก พบว่า โดยภาพรวมมีศักยภาพอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งขัดแย้งกับการศึกษาของ เปรมปรีดา ทองลา และเพ็ญศิริ สมารักษ์ (2563) เรื่อง ศักยภาพการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดจันทบุรี ผลการศึกษา พบว่า แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดจันทบุรี มีทั้งหมด 14 แห่ง มีศักยภาพผ่านเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพในระดับดี ขัดแย้งกับการศึกษาของ นำขวัญ วงศ์ประทุมและคณะ (2561) เรื่อง การประเมินศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรหมู่บ้านวาวี จังหวัดเชียงราย ผลการศึกษา พบว่า แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรบ้านดอยวาวี โดยรวมมีศักยภาพการเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรอยู่ในระดับต่ำ ซึ่งผลการวิจัยขัดแย้งกับการศึกษาของ เปรมปรีดา ทองลา และเพ็ญศิริ สมารักษ์ (2563) และนำขวัญ วงศ์ประทุม และคณะ (2561) ในประเด็นผลการประเมินศักยภาพในภาพรวมของการท่องเที่ยวเชิงเกษตรอยู่ในระดับปานกลาง แต่การศึกษาของเปรมปรีดา ทองลา และเพ็ญศิริ สมารักษ์ (2563) อยู่ในระดับดี และการศึกษาของนำขวัญ วงศ์ประทุม และคณะ (2561) อยู่ในระดับต่ำ

เมื่อพิจารณาศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงเกษตร อำเภอพบพระ จังหวัดตาก เป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยว รองลงมา คือ ด้านการรองรับของแหล่งท่องเที่ยวและด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ เปรมปรีดา ทองลา และเพ็ญศิริ สมารักษ์ (2563) เรื่อง ศักยภาพการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดจันทบุรี ผลการศึกษา พบว่า มาตรฐานแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่เหมาะสมกับจังหวัดจันทบุรี ประกอบด้วย ศักยภาพการบริหารจัดการ ศักยภาพการรองรับ ศักยภาพการให้บริการ ศักยภาพการดึงดูดใจ และศักยภาพด้านคุณค่า และสอดคล้องกับการศึกษาของ ชัมรอส ดอละ และประจวบ ทองศรี (2563) เรื่อง การประเมินศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงเกษตรของชุมชนต้นหยงเปาว์ ตำบลท่ากำชำ อำเภอหนองจิก จังหวัดปัตตานี ผลการศึกษา พบว่า ศักยภาพด้านการ

บริหารจัดการและด้านการรองรับของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร อยู่ในระดับมาก ซึ่งผลการวิจัยสอดคล้องกับการศึกษาของเปรมปรีดา ทองลา และเพ็ญศิริ สมารักษ์ (2563) และการศึกษาของ ชัมรอส ดอเลาะ และประจวบ ทองศรี (2563) ในประเด็นรายด้านศักยภาพของการท่องเที่ยวเชิงเกษตร ที่มีระดับศักยภาพอยู่ในระดับมาก คือ ด้านการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยว แต่ขัดแย้งกับการศึกษาของ ศิวพร พัยคนันท์และคณะ (2566) เรื่อง การพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงเกษตรบ้านบัวขุนจง ตำบลบัวเขต อำเภอบัวเขต จังหวัดสุรินทร์ ผลการประเมินศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร พบว่า มีศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงเกษตร ด้านสิ่งดึงดูดใจทางการท่องเที่ยว และด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว ด้านศักยภาพผู้นำเที่ยว ด้านการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ตามลำดับ และขัดแย้งกับการศึกษาของ มณีรัตน์ สุขเกษม (2559) ทำการศึกษาศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงเกษตร ตำบลงิ้วเหล็ก อำเภอมือง จังหวัดปราจีนบุรี พบว่า ด้านคุณค่าของแหล่งท่องเที่ยว อยู่ในระดับมาก ซึ่งผลการวิจัยขัดแย้งกับการศึกษาของ ศิวพร พัยคนันท์ และคณะ (2566) และการศึกษาของ มณีรัตน์ สุขเกษม (2559) ในประเด็นรายด้านศักยภาพของการท่องเที่ยวเชิงเกษตร ที่มีระดับศักยภาพอยู่ในระดับมาก คือ ด้านการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยว แต่การศึกษาของศิวพร พัยคนันท์ และคณะ (2566) คือ ด้านสิ่งดึงดูดใจทางการท่องเที่ยว และการศึกษาของ มณีรัตน์ สุขเกษม (2559) คือ ด้านคุณค่าของแหล่งท่องเที่ยว

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1.1 จากการวิจัย พบว่า ศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงเกษตร อำเภอบพพระ จังหวัดตาก โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านสิ่งดึงดูดใจ มีศักยภาพอยู่ในระดับปานกลาง ทั้ง ๆ ที่สิ่งดึงดูดใจเป็นสิ่งที่สร้างความประทับใจ ความพึงพอใจให้แก่นักท่องเที่ยว และด้านที่มีศักยภาพน้อย คือ ด้านการให้บริการในแหล่งท่องเที่ยวและด้านกิจกรรมในแหล่งท่องเที่ยว ดังนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร อำเภอบพพระ จังหวัดตาก เช่น เกษตรอำเภอบพพระ เกษตรจังหวัด และการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดตาก เป็นต้น ควรดำเนินการดังนี้

1.1.1 เกษตรจังหวัดตาก และเกษตรอำเภอบพพระ ซึ่งมีหน้าที่ส่งเสริมและพัฒนาด้านการเกษตร ควรจัดทำแผนและจัดหางบประมาณในการพัฒนาและยกระดับศักยภาพด้านสิ่งดึงดูดใจ ด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว และด้านการให้บริการในแหล่งท่องเที่ยว ให้สูงขึ้น เพื่อให้แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรเหล่านั้น สามารถดึงดูดใจให้นักท่องเที่ยวเดินทางมาเที่ยวชมในแต่ละปีเพิ่มมากขึ้น ส่งผลให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้นจากการท่องเที่ยว และส่งผลให้เกษตรกรมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

1.1.2 การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยสำนักงานตากควรเข้ามาช่วยทำการตลาดและประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรอำเภอบพพระ ให้เป็นที่รู้จักของนักท่องเที่ยว รวมทั้งเป็นหน่วยงานกลางที่จะประสานความร่วมมือและบูรณาการกับหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนในการพัฒนาและยกระดับศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงเกษตรอำเภอบพพระ ให้ประสบความสำเร็จ

1.2 จากผลการวิจัยพบว่า ด้านการบริการของแหล่งท่องเที่ยว มีศักยภาพอยู่ในระดับน้อย และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ มีบริการพิเศษสำหรับผู้สูงอายุและคนพิการ เช่น รถเข็น เป็นต้น ดังนั้น เกษตรกรผู้ซึ่งเป็นเจ้าของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรควรมีการจัดเตรียมบริการดังกล่าวไว้รองรับนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุและคนพิการ เพื่อให้นักท่องเที่ยวเกิดความความสะดวกสบายในการท่องเที่ยวและเกิดความประทับใจต่อแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรนั้น ๆ

1.3 จากผลการวิจัย พบว่า ด้านกิจกรรมในแหล่งท่องเที่ยว มีศักยภาพอยู่ในระดับน้อย ซึ่งกิจกรรมการท่องเที่ยวเป็นสิ่งที่ดึงดูดนักท่องเที่ยวให้ท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรนั้น เป็นระยะเวลานานขึ้น ดังนั้น เกษตรกรผู้ซึ่งเป็นเจ้าของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร ควรมีการจัดเตรียมกิจกรรมการท่องเที่ยวที่หลากหลายให้นักท่องเที่ยวได้ทำในแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 จากการวิจัย พบว่า ศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร อำเภอพบพระ จังหวัดตาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ด้านการให้บริการในแหล่งท่องเที่ยว ดังนั้น จึงควรมีการศึกษาเกี่ยวกับการยกระดับการให้บริการในแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร หรือ คุณภาพการให้บริการในแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร อำเภอพบพระ จังหวัดตาก เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาใช้ในการพัฒนาการให้บริการในแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรให้เป็นที่ประทับใจของนักท่องเที่ยวต่อไป

2.2 จากการวิจัย พบว่า ศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร อำเภอพบพระ จังหวัดตาก ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ มีที่พัก/บ้านพักบริการนักท่องเที่ยว ดังนั้น จึงควรมีการศึกษาเกี่ยวกับการออกแบบและการจัดการที่พักในแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร หรือการพัฒนาที่พักแบบโฮมสเตย์ในแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปใช้ในการออกแบบที่พักและจัดการที่พักในแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่สอดคล้องกับความต้องการของนักท่องเที่ยวต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กรมการท่องเที่ยว. (2563). **สถิตินักท่องเที่ยว**. สืบค้น ธันวาคม, 10, 2565, จาก <https://www.mots.go.th/news/category/592>.
- ชำรุธ ดอละ และประจวบ ทองศรี. (2563, มกราคม-เมษายน). การประเมินศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงเกษตรของชุมชนต้นหยงเปาว์ ตำบลท่ากำชำ อำเภอหนองจิก จังหวัดปัตตานี. **วารสารมนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์**. 37(1), 80-111.
- นำขวัญ วงศ์ประทุม และคณะ. (2561, พฤษภาคม-สิงหาคม). การประเมินศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรหมู่บ้านวาวี จังหวัดเชียงราย. **วารสารวิทยาลัยอุตสาหกรรม**. 12(2), 132-150.
- ประคอง กรรณสูตร. (2542). **สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์ (พิมพ์ครั้งที่ 3)**. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เปรมปรีดา ทองลา และเพ็ญศิริ สมารักษ์. (2563, มกราคม-มิถุนายน). ศักยภาพการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรจังหวัดจันทบุรี. **วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี**. 11(1), 190-213.
- มนิรัตน์ สุขเกษม. (2559, ตุลาคม-ธันวาคม). แนวทางการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงเกษตร ตำบลงิ้วเหล็ก อำเภอเมือง จังหวัดปราจีนบุรี. **วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น**. 10(4), 97-112.
- รัชนิวรรณ บุญอนันต์. (2562). **การบริหารการท่องเที่ยวเชิงกลยุทธ์**. กำแพงเพชร: มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร.
- ศิวพร พยัคนันท์ และคณะ. (2566, มกราคม-เมษายน). การพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงเกษตรบ้านบัวขุนจง ตำบลบัวเขต อำเภอบัวเขต จังหวัดสุรินทร์. **วารสารการบริหารการปกครองและนวัตกรรมท้องถิ่น**. 7(1), 1-16.

สำนักพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว กรมการท่องเที่ยว กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. (2565). **คู่มือการประเมินมาตรฐานคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร**. สืบค้น ธันวาคม, 10, 2565, จาก <https://www.dot.go.th/pages/126>.

TCEB Thailand Convention. (2563). **สถานการณ์การตลาดท่องเที่ยวเชิงเกษตร**. สืบค้น ธันวาคม, 10, 2565, จาก https://www.businesseventsthailand.com/uploads/image_file/file/210512-file-8xmh6mzL2.pdf